

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500893 Logopèdia	OB	2	A

Professor/a de contacte

Nom: Miquel Quer Agusti

Correu electrònic: miquel.quer@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: No

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Francisco Javier Leon Vintro

César José Orus Dotu

Equip docent extern a la UAB

Albert PUJOL

Cristina VALERO

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

És convenient que l'alumne tingui coneixements generals d'anatomia i fisiologia dels òrgans que componen el sistema auditiu, fonatori i el sistema nerviós, així com del seu funcionament, el que li facilitarà la comprensió de les hipoacúsia i dels trastorns de la veu que puguin aparèixer en moltes situacions patològiques.

DOCÈNCIA ALTERNATIVA DE LES ASSIGNATURES DEL PLA D'ESTUDIS ANTIC.

Aquesta és l'assignatura de docència alternativa de l'alumnat que hagi matriculat al pla antic les assignatures

101715.- Patologia de l'audició, la parla i la veu i

101716.- Malalties laríngies i de la cavitat de ressonància: valoració i intervenció

En el cas que s'hagués superat només 101715.- Patologia de l'audició, la parla i la veu, haurà de cursar el Bloc II (Patologia de la veu, de la parla i de la deglució) . i si l'assignatura superada fos només 101716.- Malalties laríngies i de la cavitat de ressonància: valoració i intervenció, s'haurà de cursar únicament el Bloc I (Patologia de l'audició).

Objectius

La patologia que afecta al nas, la boca, la faringe, la laringe i l'orella, sol cursar amb trastorns de la comunicació. Els metges i en particular els ORL són sovint les primeres persones a ser consultades quan el llenguatge triga a aparèixer, quan la parla és difícil d'entendre o quan hi ha alguna altra alteració de la veu. Un cop el metge especialista en ORL i/o el foniatra ha establert el diagnòstic i, si escau, s'han aplicat tècniques mèdico-quirúrgiques per resoldre el problema concret del pacient, sol ser necessària la participació de un/una logopeda per aplicar les tècniques d'avaluació i intervenció logopèdica que permetin una recuperació el més adequada possible de les funcions alterades de l'audició, de la veu, del llenguatge i de la parla, aconseguint la millora de la capacitat de comunicació i la facilitació de la seva integració social.

Amb el temari de l'assignatura es pretén que l'alumne adquireixi un coneixement precís de la anatomia clínica i fisiopatologia, de la clínica i dels mètodes diagnòstics de l'aparell de la audició, de la fonació i de la deglució, per poder intervenir en els seus trastorns, desenvolupant les funcions del logopeda segons les necessitats individuals. També és un objectiu el poder assessorar a la família en cas necessari.

Competències

- Actuar d'acord amb el codi deontològic de la professió: respectar el secret professional, aplicar criteris professionals de finalització i derivació dels tractaments.
- Demostrar que es comprenen els trastorns de la comunicació, el llenguatge, la parla, l'audició, la veu i les funcions orals no verbals.
- Demostrar que es comprèn el funcionament de la professió i l'estatus legal del logopeda.
- Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes.
- Treballar en equips intradisciplinaris i interdisciplinaris.
- Valorar de manera crítica les tècniques i els instruments d'avaluació i diagnòstic en logopèdia, així com els procediments de la intervenció logopèdica.

Resultats d'aprenentatge

1. Demostrar que es coneix l'estatus legal del logopeda en el sistema sanitari.
2. Descriure els principals trastorns de la parla, la veu, l'audició i la deglució.
3. Explicar els aspectes bàsics de l'exploració de l'aparell fonador (laringe, faringe, boca, fosses nasals) i de l'aparell auditiu.
4. Identificar les situacions que requereixen derivar el pacient a altres professionals.
5. Identificar, analitzar i resoldre problemes ètics en situacions complexes.
6. Respectar el secret professional en les pràctiques clíniques.
7. Treballar en equips intradisciplinaris i interdisciplinaris.

Continguts

BLOC AUDICIÓ

1. Fisiopatologia de l'audició.
2. Valoració de les pèrdues d'audició.
3. Hipoacusia infantil.
4. Sordeses de transmissió.
5. Sordeses de percepció. Presbiacusia.
6. Audiòfons i altres dispositius per la sordesa.
7. Implants coclears i la seva rehabilitació.

BLOC PARLA i VEU

8. Fisiopatologia i exploració de fosses nasals. Patologia de les fosses nasals.
 9. Fisiopatologia i exploració de la faringe. Patologia de la faringe.
 10. Fisiopatologia i exploració de la cavitat oral. Patologia de les cavitat oral.
 11. Fisiopatologia de la laringe. Exploració de la laringe. Exploració de la veu.
 12. Desenvolupament embrionari i evolutiu del òrgans de fonació i cavitats de ressonància.
- Mecanismes de fonació.
13. Fisiopatologia i exploració de l'articulació de la parla.
 14. Trastorns de la veu d'origen oral, faringi, nasal i pulmonar. Alteracions de la ressonància.
 15. Disglòssies
 16. Disfonies: etiopatogenia i classificació.
 17. Disfonies per lesions congènites de les cordes vocals. Disfonia infantil. Puberfonia.
 18. Disfonies per lesions adquirides de les cordes vocals. Disfonies orgàniques i funcionals.
 19. Paràlisis laríngies perifèriques i centrals
 20. Disfonies per malalties neurològiques i neuromusculars
 21. Envel·liment: veu, parla i respiració. Presbifonies
 22. Paper de la cirurgia a les diferents disfonies
 23. Càncer de cap i coll: les seqüeles dels tractaments
 24. Laringectomia total i la seva rehabilitació
 25. Canvi de gènere. Veu cantada. Patologia ocupacional.

BLOC DEGLUCIÓ

26. Fisiopatologia de la deglució
27. Exploració de la deglució
28. Disfàgies funcionals
29. Disfàgies orofaríngies estructurals
30. Paper de la cirurgia al tractament de les disfàgies

Metodologia

Sessions de temari

Exposició dels temes teòrics amb material iconogràfic estimulant la discussió de la matèria.

Seminaris de casos clínics

Els alumnes es repartiran en 3 grups i realitzaran aquests seminaris on el professor presentarà casos clínics pràctics als alumnes, que hauran de tenir una participació activa. S'afavorirà en tot moment la participació activa dels alumnes mitjançant preguntes, debat i suggerències.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques	45	1,8	2, 3, 4, 5
Seminaris de casos clínics	54	2,16	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Tipus: Autònomes			
Estudi del temari	90	3,6	1, 2, 3, 4, 6, 7
Revisió bibliogràfica	31	1,24	1, 2, 4, 5

Avaluació

Les competències d'aquesta assignatura seran avaluades:

Contingut teòric (EV1 i EV2):

Hi haurà dos exàmens tipus test individuals i presencials (EV1 i EV2), amb preguntes de cinc alternatives de les quals només una és correcta. L'examen inclourà almenys dues preguntes per tema, encara que aquest nombre es podrà incrementar en funció dels continguts teòrics i la rellevància d'aquests a l'hora de consolidar les bases teòriques de l'assignatura. Les preguntes en blanc no restaran nota. Quatre preguntes mal contestades resten una bé. Només una opció és la correcta.

La EV1 es farà al segon període avaluatiu del 1r semestre, en les dates que estableixi la facultat (i que es publiquen al web).

La EV2 es farà al segon període avaluatiu del 2n semestre, en les dates que estableixi la facultat (i que es publiquen al web)

LA NOTA MÍNIMA PER APROVAR LA MATÈRIA ÉS UN 5 A CADA EXAMEN TIPUS TEST: NO ES FARÀ MITJANA AMB NOTES INFERIORS.

Cada examen Representarà el 35% de la nota de l'assignatura.

En cas que l'estudiant tingui dificultats per entendre els enunciats de les proves escrites en català (p.ex., per ser estudiant d'intercanvi, etc.) pot demanar la prova en castellà sempre que ho faci abans de la setmana 4 per escrit a la coordinació de l'assignatura.

Avaluació de casos clínics (EV3):

S'avaluarà l'assistència i implicació de l'alumne (30% nota) i es farà una avaluació escrita individual i presencial sobre quatre casos clínics on l'alumne ha de donar una orientació sobre els mateixos (70% restant de la nota).

La nota de l'avaluació de casos clínics suposa el 30% de la nota final.

LA NOTA MÍNIMA PER APROVAR LA MATÈRIA ÉS UN 5 D'AQUESTA AVALUACIÓ DE CASOS CLÍNICS (5 sobre 10).

En cas que l'estudiant tingui dificultats per entendre els enunciats de les proves escrites en català (p.ex., per ser estudiant d'intercanvi, etc.) pot demanar la prova en castellà sempre que ho faci abans de la setmana 4 per escrit a la coordinació de l'assignatura.

La Nota final de l'assignatura estarà conformada per la següent fórmula: Contingut teòric (EV1-EV2) equival al 70% + Avaluació de casos clínics (EV3) suposa el 30% de la nota final.

Estudiant avaluable: quan l'estudiant lliura evidències d'aprenentatge amb un pes que com a mínim sigui del 40%.

Superació de l'assignatura: quan l'estudiant s'ha presentat a totes les proves obtenint una puntuació mínima de 5 (escala 0-10).

Prova de recuperació:

Tindran opció a la recuperació l'alumnat que TINGUI UNA NOTA DE CURS IGUAL O SUPERIOR a 3,5 i INFERIOR A 5. Seran objecte de reavaluació només les parts avaluades durant el curs com insuficients, sempre i quan que hagi estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura. La prova de recuperació inclourà una prova de resposta múltiple i una avaluació de casos clínics.

Aquesta prova de recuperació es farà al període de recuperacions en les dates que estableixi la facultat.

No es preveu que l'alumnat de 2^a o posterior matrícula s'avalui mitjançant una única prova de síntesi no recuperable.

Enllaç a pautes d'avaluació UAB:

<https://www.uab.cat/web/estudiar/graus/graus/avaluacions-1345722525858.html>

DOCÈNCIA ALTERNATIVA DE LES ASSIGNATURES DEL PLA D'ESTUDIS ANTIC.

La nota final de l'assignatura de Pla Antic 101715.- Patologia del'audició, la parla i la veu, serà la nota que l'estudiant obtingui en el Bloc I de l'assignatura de docència alternativa (escala 0 a 10).

La nota final de l'assignatura de Pla Antic 101716.- Malalties laríngies i de la cavitat de ressonància: valoració i intervenció, serà la nota que l'estudiant obtingui en el Bloc II de l'assignatura de docència alternativa (escala 0 a 10).

CANVI DE PLA.

La nota final de l'alumnat que per motius de canvi de pla NO hagin de cursar completa l'assignatura, serà la nota ponderada (escala 0-10) calculada a partir de les proves d'avaluació que valorin les parts cursades i de la nota de l'assignatura del pla antic que s'hagi superat en cursos anteriors.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
EV1. Prova objectiva de resposta múltiple I	35%	1	0,04	1, 2, 3, 4
EV2. Prova objectiva de resposta múltiple II	35%	1	0,04	1, 2, 3, 4

Bibliografia

Bibliografia fonamental:

Bermúdez R. Exploración clínica de los trastornos de la voz, el habla y la audición. Ed. Aljibe. Málaga. 2003.

Bleeckk. Disfagia: Evaluación y reeducación de los trastornos de la deglución. Ed. McGraw-Hill 2004.

Ramírez C. Manual de Otorrinolaringología, Ed. McGrawHill. Madrid 2008.

Ramos A. Cenjor C .Manrique M. Morera C. Implantes de oído medio e implantes cocleares. Ed. Ars Médica 2007

Bibliografia:

1. Angulo A, Blanco JL, Mateos F. Audioprótesis: Teoría y práctica. Ed. Massón. Barcelona 1997.
 2. Bermúdez R. Exploración clínica de los trastornos de la voz, el habla y la audición. Ed. Aljibe. Málaga. 2003.
 3. Bleeckk. Disfagia: Evaluación y reeducación de los trastornos de la deglución. Ed. McGraw-Hill 2004.
 4. Casado J. C. La evaluación clínica de la voz. Fundamentos médicos y logopédicos. Ed. Aljibe. Málaga 2002.
 5. Casado J. C. Pérez A. Trastornos de la voz: Del diagnóstico al tratamiento. Ed. Aljibe.Málaga 2009.
 6. Cobeta I., Nuñez F., Fernández S. Patología de la voz.. Ponencia Oficial de la Sociedad Española de ORL y Patología Cervico-Facial 2014. Ed. Marge Medica Books
 7. Courtat P., Peytral C, Elbaz P. Exploraciones funcionales en ORL. Ed. Massón. Barcelona 1994.
 8. FIAPAS. Manual Básico de Formación Especializada sobre Discapacidad Audtiva. 2004.
 9. Jaume G, Tomas M. Manejo de la disfagia y aspiración. Ed. Ergon 2007
 10. Le Huche F, Allali A. La voz Tomo (1,2,3, 4). Ed. Massón. Barcelona 2004
 11. Manrique M, Huarte A. Implantes cocleares. Ed. Massón 2002.
 12. Médica 2007.
 13. Menaldi J. La Voz Patológica. Ed. Panamericana 2002
 14. Navarro S. Navarro F., Romero P. Voz: Trastornos y rehabilitación. Ed. CEP 2007
 15. Patología de la voz. I Cobeta, F. Nuñez, S Fernández. Ponencia Oficial de la SEORL PCF Ed. Marge Méica Books 2014
 16. Peña J. Manual de logopedia. Ed. Massón. Barcelona 2001.
 17. Perelló J. Evaluación de la voz, lenguaje y audición. Ed. Lebón. Barcelona 1996
 18. Perelló J. Sordera Profunda Bilateral Prelocutiva. Ed. Massón 4º edición. Barcelona 1992.
 19. Perelló J. Trastornos del habla. Ed. Massón 5º edición. Barcelona 1995.
 20. Puyuelo M. Casos Clínicos en logopedia. Ed. Massón 1997
 21. Ramírez C. Manual de Otorrinolaringología, Ed. McGrawHill. Madrid 2008.
 22. Ramos A. Cenjor C .Manrique M. Morera C. Implantes de oído medio e implantes cocleares. Ed. Ars Médica 2007
 23. Rivera T. Audiología. Técnicas de exploración. Hipoacusias neurosensoriales. Ed. Ars Médica 2003.
 24. Rodríguez-Smith-Agreda. Anatomía de los órganos del lenguaje, visión y audición. Ed. Panamericana 2003.
 25. Salesa E., Perelló E., Bonavida A. Tratado de audiología. Ed. Masson. Barcelona 2013
 26. Suárez A. Martínez J.D., Moreno J.M, García ME. Trastornos de la voz. Estudio de casos. Ed. EOS 2003.
 27. Tomas M, Bernal M. Tratado de otorrinolaringología pediátrica. Ponencia de la SEORL 2000.
-
1. Tomatis A. Foniatria. el oído y la voz..Editorial: Paidotribo. 2010.
 2. Vallejo L.A. Hipoacusia Neurosensorial. Ed. Massón. Barcelona 2003.
 3. VV.AA. Educación de la voz. Anatomía, patologías ytratamiento. Ed Ideaspropias. 2004.

Programari

No se utiliza ningun software especifico